

En felles helsetjeneste

Av adm.dir. Stig A. Slørdahl i Helse Midt-Norge RHF. Publisert først i Dagens Medisin 18. november 2021.

I 2015 startet Helse Midt-Norge RHF anbudsprosessen med å anskaffe en ny journalløsning for sykehusene våre. Styret hadde tidligere bestemt at vi burde arbeide for en felles journal mellom spesialisthelsetjenesten, kommunehelsetjenesten og fastlegene. Slik kan vi sy sammen helsetjenesten til beste for pasientene og skape en felles helsetjeneste. Prosjektet fikk navnet Helseplattformen.

En god kollega med erfaring fra både kommunesektoren og RHFene ga meg som råd å styre unna kommunesektoren fordi det ville bli et umulig prosjekt å gjennomføre. Det er ingen tvil om at vi har valgt en krevende tilnærming, men det er helt klart i tråd med de politiske føringene som er gitt rundt én innbygger, én journal. Heldigvis deler spesialisthelsetjenesten, kommunene og fastlegene en felles visjon om sømløse overganger mellom systemene våre.

I Hurdalsplattformen til Regjeringen er ikke ambisjonene blitt mindre: «for å kunne gi best mulig helsehjelp er det en forutsetning at relevante og nødvendige opplysninger om sykdomshistorie og legemiddelbruk følger pasienten gjennom hele pasientforløpet ... Digitale løsninger skal understøtte enhelhetlig samhandling mellom helsepersonell og styrke pasienter og innbyggers mulighet til å ta aktivt del i eget behandlingsopplegg».

Videre vil Regjeringen «sikre innføring av pasientjournalssystemer som gir sømløse overganger mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, der de nødvendige pasientsikkerhetshensyn er ivarettatt» og «støtte opp under kommunesektorens arbeid med bedre journalløsninger».

Helseplattformen i Midt-Norge vil være det første store steget i Norge for å nå dette målet. Her vil det komme en felles journal som understøtter helhetlige pasientforløp, hvor alle deler av helsetjenesten er koblet sammen på en god og forsvarlig måte, hvor informasjonen er strukturert, hvor all informasjon fra for eksempel medisinsk teknisk utstyr og spesialsystemer er tilgjengelig og hvor det er felles terminologi. Slik vil Helseplattformen ha mulighet til å gi beslutningsstøtte, tilgjengeliggjøre data for helseovervåking og bidra til bedret pasientsikkerhet. Selvfølgelig krever en slik løsning også investeringer i infrastruktur og systemer som ivaretar informasjonssikkerhet og personvern.

Så må vi også respektere at kommunene er selvstendige og autonome enheter som trenger både administrative og politiske prosesser før de kan bli med i et slikt journalfellesskap. I Midt-Norge har vi klart å etablere et godt samarbeid mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten. Trondheim kommune har tatt et lederansvar, men også representanter fra mange andre kommuner deltar i byggingen av den kommunale journalløsningen. Målsettingen er helt klar om at den beste samhandlingen vil oppnås hvis alle kommunene i regionen blir med. Det vil også gi minst økonomisk risiko og best utnyttelse av fellesskapets ressurser.

Tilsvarende deltar fastleger i arbeidet med å bygge en optimal journal for fastlegene. Nylig hadde viseadministrerende direktør Christer Mjåset i Helseplattformen en kronikk i Dagens Medisin som beskrev prosessen rundt fastlegene. Igjen er ambisjonen klar, vi ønsker at alle fastlegene i regionen blir med, men tror at dette også oppnås best gjennom dialog og forståelse for deres utgangspunkt.

Motivasjonen og drivkraften vår gjennom dette prosjektet har vært å kunne tilby en helsetjeneste i Midt-Norge hvor pasientene og befolkningen for øvrig opplever en helhetlig helsetjeneste. At vi tilhører ulike forvaltningsnivåer og økonomiske rammebetingelser, skal ikke hindre oss i framstå som en felles tjeneste hvor vi samhandler for å gi et best mulig helsetilbud.

I denne samhandlingen er pasienten den viktigste aktøren. Vi skaper ikke pasientenes helsetjeneste hvis ikke pasientene er informert og myndiggjort til å delta i beslutningene rundt egen helse. Vi vet også at framtiden vil gi oss utfordringer med nok personell og kompetanse, og det krever at vi utnytter ressursene best mulig. Her vil pasientenes innspill og bidrag være med for å sikre en bærekraftig helsetjeneste som også krever løsninger som legger til rette for at flere tjenester flyttes nærmere pasientene, at mer kan skje digitalt og i stort kreve en mer aktiv interaksjon mellom sykehus, fastleger og kommunene.

Vi har siden starten av prosjektet med Helseplattformen opplevd mange kritiske innspill og manglende tro på en slik fellesløsning mellom sykehus, kommuner og fastleger. Selvfølgelig er det mange veier for å oppnå én innbygger, én journal. Det kan være koblinger mellom mange ulike system og leverandører. Det er likevel riktig å si at per dato er det ingen nasjonale leverandører som i fellesskap er i nærheten av å kunne levere en slik funksjonalitet som Helseplattformen. Derfor bør alle glede seg over at vi i Midt-Norge har tatt jobben med å skape en norsk løsning av et internasjonalt system som brukes i over 500 ulike helsesystemer over hele verden.

I over to år har helsepersonell og brukere fra spesialisthelsetjenesten, kommuner og fastleger i Midt-Norge arbeidet med å legge til rette for gode og like pasientforløp på tvers av forvaltningsnivåene i regionen vår. Her har vi lært på tvers om hva som bør være de beste løsningene for pasientene. Slik har vi allerede oppnådd en stor gevinst for en felles helsetjeneste.